
Vedligeholdelsesvejledning.

- samt informationer til brug ved montage.

Tillykke med Deres nye vinduer og døre.

Læs venligst denne vejledning.
Der er mange gode råd og nyttige informationer.

VIGIGT!
Gem denne vejledning !

Ved senere henvendelse til fabrikken, skal følgende data oplyses:

Ordre Nr.: _____

Leveringsuge/år: _____

Farve på elementer: _____

Producent:

Bøjsø døre & vinduer A/S
Højagervej 5-7 6623 Vorbasse
Tlf.: 75 33 33 44 Fax.: 75 33 37 73
E-mail: post@boejsoe.dk
Internet: www.boejsoe.dk

Koblede vinduer

Smøring:

Koblede vinduer leveres normalt som sidehængte, med galvaniserede Hamborg-hængsler. Hængslerne skal smøres én gang årligt med syrefri olie eller med konsistensfedt. Konsistensfedt holder længere hvilket er en fordel i kystområder, hvor havgus og salt belaster beslagene mere.

Hvis vinduerne er leveret med hjørnebåndshængsler med rumpestabler eller indstukne stabler, skal disse smøres én gang årligt med konsistensfedt. Der skal efterfyldes med fedt over hængselstappen, så der ikke kan stå vand i hængslerne.

Rengøring:

Ved rengøring af glas mellem rammerne, adskilles den udvendige og indvendige ramme fra hinanden på følgende måde:

Vinduesrammen åbnes. I hængselsiden er der 2 eller 3 trykbeslag. Ved et let tryk på disse kan rammerne nu åbnes fra hinanden. Rammerne er hængslet sammen i modsatte side, så de ikke kan falde fra hinanden. Efter pudsning trykkes de to rammer sammen, og fungerer nu igen som én ramme.

De koblede rammer er udført med 1½-2 mm luft mellem rammerne. Det sikrer, at der ikke dannes kondensfugt mellem rammerne. Det betyder også, at der vil kunne komme lidt støv og lign. ind mellem glassene. Det må derfor forventes, at rammerne skal åbnes og rengøres 2-3 gange årligt, afhængig af husets placering, vind og vejr m.v.

Hvis der opstår kondensfugt eller dug mellem rammerne, skal anverferne spændes ½ omgang (fig. 1). Kontroller derefter om den indvendige ramme trykker tæt mod tætningslisten. Det gøres ved at trække et stykke papir mellem ramme og karm mens vinduet er lukket. Hvis der mærkes modstand, er tætningen i orden.

Hamborghængsel

Koblingsbrik
/trykbeslag

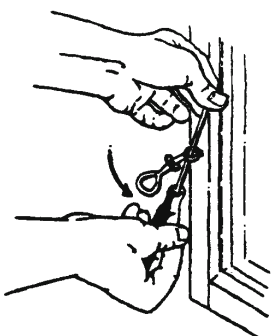

Fig. 1

Justering af anverfer

Koblet vindue - set indefra.

Åbnet for pudsning mellem rammer.

Justering og smøring af vinduer med termo

Sidehængte vinduer:

Anverfere kan justeres ved at spænde eller løsne skrueøskenen 1/2 omgang.
(fig. 1)

Vinduerne leveres med galvaniserede Hamborghængsler, som en gang årligt skal smøres med syrefri olie, eller med konsistensfedt. Sidstnævnte holder væsentlig længere. (fig. 2)

Vinduesbeslag:

Hvis vinduerne er leveret med vinduesbremse, skal denne smøres med syrefri olie mindst en gang årligt. Justering, så der er passende friktion, kan foretages ved at justere på skruen der sidder i glideren, som kører frem og tilbage i skinnen. (fig. 3)

Pudsebeslag.

Pudsebeslag skal smøres i bevægelige dele og ved sammennitning af beslag.

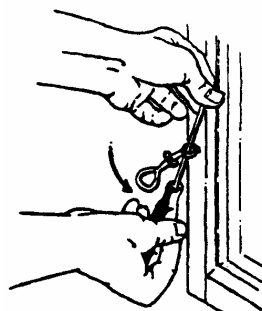

fig. 1

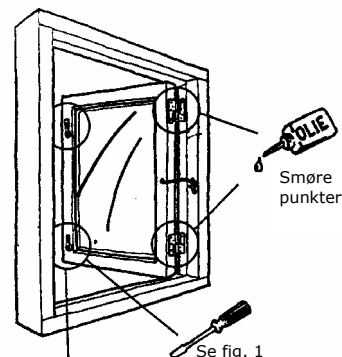

fig. 2

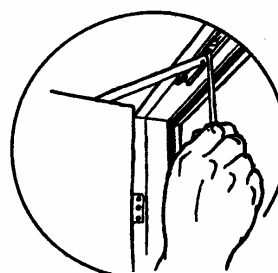

fig. 3

Topstyret og vendevinduer:

Topstyret:

Glideskinner må ikke smøres, men holdes fri for snavs og maling.

Friktionen kan justeres ved at dreje på skruen der sidder i glideklodsen

(fig. 4)

Paskvilstanglås i bund samt nitteforbindelse i beslag, smøres med syrefri olie én gang årligt.

(fig. 5)

Vendevinduer.

Justering og smøring som topstyrede vinduer.

Det er særdeles vigtigt med smøring og justering af vendebeslag, da vinduet ellers ikke kan fungere perfekt.

(fig. 6)

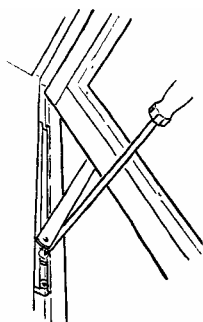

fig. 4

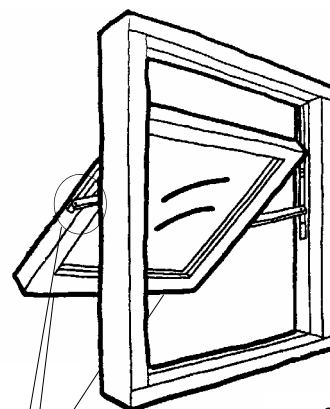

fig. 5

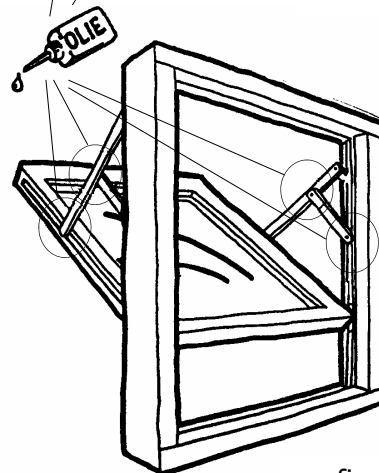

fig. 6

Facade- og terrassedøre

Facadedøre:

Betjening af låsen:

Facadedøre fra Bøjsø leveres med Fix 3-punkts lukning. For at sikre en perfekt lukning og bedre indbrudssikring er dørlåsen opbygget således, at dørgrebet skal løftes 45 grader, før døren kan låses. Denne funktion medfører, at døren bliver lukket i 4 punkter incl. låsepalen. Låsen skal smøres med syrefri olie mindst en gang årligt.

Hængsler:

Dørene leveres med 3-4 galvaniserede Hamborg-hængsler. Hængslerne skal smøres med syrefri olie, spray-fedt eller konsistensfedt, mindst en gang årligt

Slutblik:

For at sikre en perfekt lukning må det forventes, at slutblikket skal justeres.

Nogle slutblik kan justeres som vist på *fig.1*. Andre typer skal første afmonteres, hvorefter palen kan bukkes og slutblikket genmonteres.

Terrassedøre:

Terrassedøre skal smøres og justeres som facadedøre, dog har terrassedøre ikke samme funktion i låsekassen. Låsen er kun til betjening med paskvilgreb. Som standard er der kun monteret greb på indvendig side. Glidbremsen i top af døren skal holdes ren for snavs og maling og må ikke smøres. Bremsen er grebsbetjent d.v.s., at når grebet drejes mens døren er åben, fastholdes døren i den ønskede position. Døren kan kun åbnes ca. 90 grader pga. bremsen. Såfremt døren skal åbne mere end 90 grader, skal bremsen afmonteres!

Dobbeltdøre:

Den stående del fastholdes af en skudrigle i top og bund. Skudriglen har indgreb i en PVC-bøsning i top- og bundkarm. Denne bøsning kan drejes, så døren kan klemme mere eller mindre ind mod tætningslisten.

Koblede terrassedøre:

Koblede terrassedøre skal smøres og justeres efter samme princip som beskrevet ovenfor.

For at adskille rammerne fra hinanden, skal der trykkes let på koblingsbrikkerne i forkanten af døren. (*fig.2*)

Vigtigt!

Mahogni dørtrin skal 1-2 gange årligt behandles med klar koldpresset linolie tilsat fungicider, eller med hådræsolie.

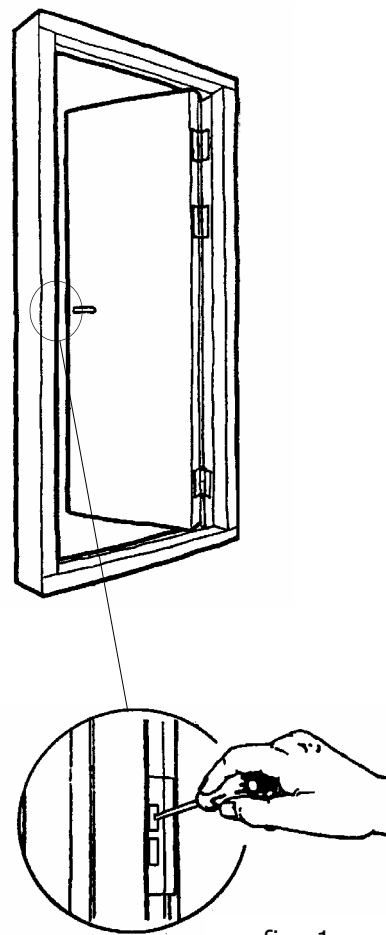

fig. 1

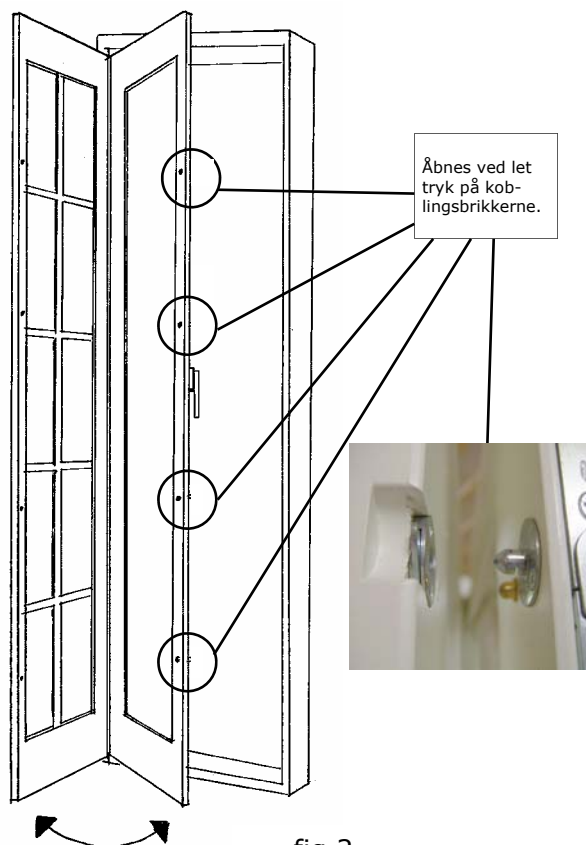
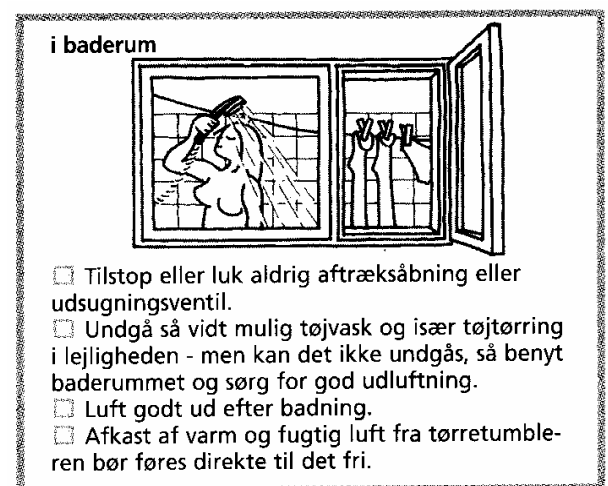
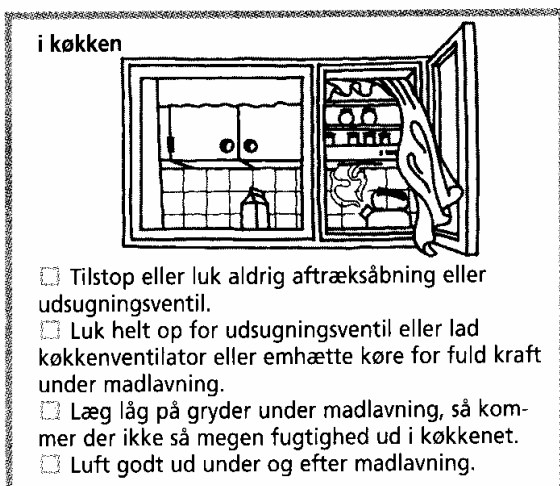
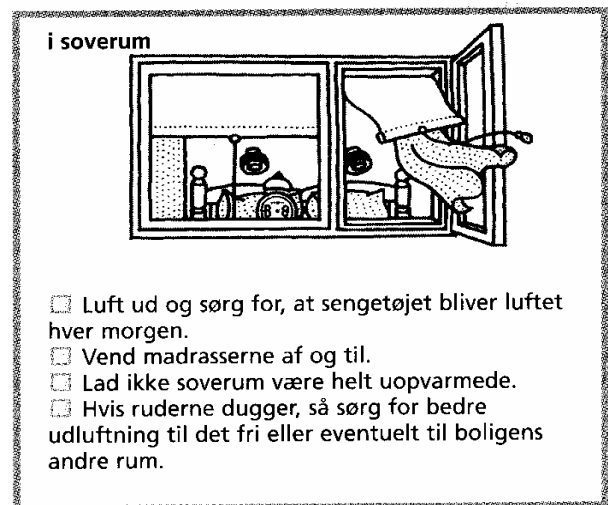

fig.2

Undgå fugtskader - luk vinduet op !

- Luften i en lejlighed/et hus kan hurtigt blive for fugtig som følge af fx madlavning, vask, badning og vanding af pottedplanter. Den fugtige luft kan være årsag til fugtskader (mugpletter) og til sundhedsskadelige påvirkninger (husstøvmider).
- Mange tror, at en lejlighed "ventilerer sig selv", men det er sjældent tilfældet. Beboerne må derfor selv sørge for, at der udluftes tilstrækkeligt til at fjerne den fugt, der opstår i lejligheden.
- I nyere ejendomme findes normalt et mekanisk ventilationsanlæg, som fjerner luften fra køkken og bad gennem udsugningsventiler i eller nær loftet. Disse skal være åbne og holdes rene for at virke effektivt. Ofte findes også friskluftventiler i eller nær vinduerne. Herfra kommer den luft, som senere suges ud gennem køkken og bad. Disse ventiler bør altid holdes åbne.
- I ældre ejendomme med "trækruder" - små ventilationsruder - kan det være nødvendigt altid at have dem på klem for at få nok friskluft.
- HUSK: LUFT SÅ MEGET UD, AT DER IKKE KOMMER DUG PÅ RUDERNE.
- Selv om der skal spares på varmen, må spareiveren ikke føre til fugtig rumluft og dårlig luftkvalitet. Heldigvis koster opvarmning af rimelige mængder friskluft ikke de store penge.
- Der opstår færrest fugtproblemer, hvis alle rum holdes nogenlunde ensartet opvarmede.
- I nyopførte lejligheder/huse kan der forekomme byggefugt. Udluft derfor særligt meget i det første års tid efter indflytning i en ny lejlighed/nyt hus.
- Vinduesudskiftning eller anbringelse af tætningslister på døre eller vinduer kan gøre en lejlighed så tæt, at der er behov for mere udluftning end før.
- Især hvor der ryges, er det en god idé altid at holde udluftningsventiler åbne eller lade "trækruder" stå på klem.
- Kontakt i øvrigt straks vicevært eller inspektør, hvis der opstår fugtproblemer. Fejl er lettest at afhjælpe, hvis der gribes ind med det samme.
- HUSK: ET GODT INDEKLIMA FORUDSÆTTER GOD VENTILATION.

Vedligeholdelsesvejledninger for Bøjsø produkter.

Elementer uden overfladebehandling:

Alle elementer er 2-ØKO grundbehandlet iht. DVC/VSO tekniske bestemmelser, der opfylder EN-152 krav mod skimmelangreb.

Elementer uden overfladebehandling skal males inden 30 dage efter for at bevare garantien. – Vi anbefaler 1 gang grunding i et oliebaseret produkt f.eks. Larco Super Secu.

Herefter skal der mellemslibes med korn 240. – Efter 1 døgn kan der viderebehandles med Larco Super Secu finish (oliebaseret) eller Larco DK-5 (en blanding af alkyd og acryl vandfortyndbar) – Denne behandling skal påføres 2 gange. Udvalgte skal der være farvepigmenter i malingen pga. solens UV stråling.

Som alternativ til ovenstående kan der naturligvis anvendes andre produkter, f.eks. Gori produkter. Elementerne grundes med Gori 44 og derefter 2 gange Gori 88, Gori 77 eller Flüggers Dækso (oliebaseret) eller Flüggers vinduesmaling.

Ved fremtidig vedligeholdelse skal der normalt ikke grundes, men det må forventes, at der skal males ca. hvert 3-4. år (det er en fordel at stryge 2 gange, når der males, derved opnås en længere holdbarhed. Tætningslister, beslag og DVC mærker må ikke overmales.

Færdigmalede produkter:

Bøjsø anvender Aquatop maling fra Teknos i Vandrup. Aquatop er en blanding af alkyd og akrylbasis, og er vandfortyndbar. Det er en 3-trins behandling med 1x grunding og 2x sprøjtemaling - med en samlet lagtykkelse på min. 80 my i tørfilm. Dette giver en holdbarhedsperiode på min. 4-5 år afhængig af elementernes placering. Dog må det forventes, at bundglaslister samt synligt endetræ skal gås efter oftere.

Pletmaling:

Skal udføres med Aquatop i samme farve som leveret for at opnå en ensartet farve. Bøjsø leverer en lille rep. dåse med. Til efterbehandling kan bruges WOODDEX fra Teknos. Det kan købes hos Salcolor A/S, tlf.: 4399 1211 - eller ved henvendelse til os, tlf.: 7533 3344.

Harpiksudtræk: (det anbefales at reparere efter 1 år)

De fleste harpiksknopper kan fjernes ved at gnide og polere overfladen med en spritklud og derefter polere med en tør klud. De mere ekstreme områder f.eks. ved knaster og lign. hvor harpiksudtræk har beskadiget overfladefilmen, afskrabes løstsiddende maling. Herefter foretages en let afslibning og til sidst stryges 2 gange med Aquatop. Harpiksudtræk giver ofte et gulligt farvegennemslag ved knasterne. Dette afrenses med sprit og evt. efterfølgende pletmaling med en gang Aquatop. Vi leverer en dåse reparationsmaling med.

Fremtidig vedligehold:

Efter ca. 4-5 år når elementerne skal males, er det som regel nok at behandle på den udvendige side samt karmfals og rammekanter. Elementerne skal afrenses for evt. løstsiddende maling og slibes let. Derefter males 1-2 gange med f.eks. Larco DK-5 - Flüggers vinduesmaling, eller et andet produkt som bør være et blandingsprodukt (alkyd/akryl). Denne behandling skal foretages ca. hvert 2. eller 3. år. Vi vil ikke anbefale at bruge Aquatop til efterbehandling, da den er beregnet til at påføre med sprøjte og derfor er svær at stryge på med pensel. – Mahogni dørtrin behandles med klar koldpresset linolie med fungicider, eller hårdtræsolie 1-2 gange hvert år.

Larco produkter kan købes direkte hos Larco tlf.: 3678 1818 – Gori kan købes på byggemarkeder og Flügger kan købes hos farvehandlere.

Træværket kan med fordel afvaskes 2-3 gange årligt med voksholdig autoshampo.

Husk beslag, låse og lign. bør smøres med syrefri olie en gang årligt, dør- og vindueshængsler kan med fordel gives et lag konsistensfedt, det holder længere end olie. Se i øvrigt side 2, 3 og 4 i denne vejledning.

Forventet udfald af industriel overfladebehandling:

Da træ er naturmateriale, hvori der kan forekomme vindridser og andre strukturvariationer, kan der opstå uregelmæssigheder i overfladen. Især ved lyse farver kan der forekomme gulskjoldede pletter, opkog og rynkedannelser omkring knaster. Ligeledes kan harpiksudtræk give en ujævn overflade i form af knopper eller dråber, tilfældigt fordelt på elementerne.

Systembehandlingen foregår inden montering af beslag og tætningslister, så alle flader bliver behandlet. Vi gør dog opmærksom på, at glaslister bliver monteret med sømpistoler, hvilket giver små synlige stiftehuller i overfladen.

Overfladebehandling på elementer monteret i sydvendte facader med stærkt sollys, kan ikke forventes at have samme holdbarhed som øvrige elementer. Det samme gælder for elementer, der er udsat for havluft eller stærk kemisk påvirkning.

Glaslister er udført i Sibirisk lærk, men bør males med jævne mellemrum.

Information vedr. glas og rengøring af glas.

Vedr. termoruder

Alt termoglas er leveret af fabrikant der er tilsluttet GS (forening af termorudedefabrikanter) hvor ruderne bliver kontrolleret iht. DS 1094.0 og der ydes en 5 års garanti mod punktering, som ses ved dagdannelse i hulrummet. Termoruderne er monteret med cellebånd indv. og med EPDM gummibånd udv. som er optimal sikring mod indtrængning af vand ved glaslister. Dette glasbånd kræver ingen vedligeholdelse, men da træ er naturmateriale, der bevæger sig ved fugtsvingninger, skal der 1 gang årligt kontrolleres at udv. glasbånd ligger tæt mod ruden. Dette kontrolleres ved at føre en barberblad/stanleykniv ned mellem bånd og ruden. Hvis dette er muligt uden at påvirke båndet, skal glaslisten presses ind på plads og eftersømmes. Det er vigtigt at der ikke trænger vand ned i bundfalsen. Pr. 1. Januar 2006 vil alle termoruder være energimærkede iht. gældende krav. Alle hærde ruder vil ligeledes være mærkede.

Rengøring af glas generelt:

Til almindelig rengøring af ruder bruges der vand tilsat sulfo, i samme mængde, som ved opvask. Det er godt for malingen, hvis de malede overflader vaskes med vand tilsat autoshampo med voks, mindst 1 gang årligt. Malingen bliver derved mere smudsafvisende.

Rengøring af glas i koblede vinduer:

Den indvendige rude monteres med silikone og glaslister. Eventuelle silikonerester som skal fjernes, afskæres let med vedlagte stanleykniv. Skær først langs trærammen, hold knivbladet lidt på skrå for at undgå beskadigelse af malingen og træk derefter kniven langs glasset. Skub knivbladet godt ud, så den bøjes lidt, det letter arbejdet.

Vi kan desværre ikke fjerne disse silikone rester på fabrikken, da den ikke hælder straks.

Rengøring af udvendig glas:

Det anvendte kit indeholder linolie og derfra kommer nogle olierester på glasset. For at opsuge disse olierester påføres et tynd lag kridt. Vi gør opmærksom på at der skal udvises forsigtighed ved pudsning af glas i de første 3-6 måneder da kittet er langsomhærdende.

Kridt resterne fjernes let ved afbørstning og rengøring med sulfovand. Fedtpletter kan evt. fjernes med terpentin.

Vigtigt

Vinduer med lavenergiglas er med en belægning nedstøbt i glasset, som gør glasset lidt ru i overfladen (på den side der vender ind i mellem rammerne). Denne belægning kan mættes hvis der gnides med metalgenstande. Det ødelægger ikke glasset med hensyn til energieffekt, men rent visuelt kan det give gener. Evt. maleklatter m.v. fjernes med en stanleykniv, men undgå at skrabe med kniven.

Vedr. kit

Det anvendte kit er specialudviklet til Bøjsø's koblede vinduer. Kittet er testet og afprøvet hos Teknologisk Institut med meget fine resultater. Afprøvningen viste en meget lang holdbarhedsperiode uden problemer, langt bedre end andre kittetyper vi fik afprøvet. Kittet har dog den ulempe, at der kan opstå nogle mindre rynkedannelse i overfladen. Disse kan afslibes før maling hvis det ønskes, dog tidligst efter ca. 1 år.

Kittet kan overmales efter 1 år, men det er først påkrævet efter 4-5 år, når vinduerne/dørene skal males. Derved opnås en perfekt kitfals, der kan holde i mange år.

Reklamation på trykmærker i kit kan kun anerkendes, såfremt der reklameres ved varemottagelse.

Evt. aftegning efter rudemærkater:

Det er bedst at fjerne rudemærkaterne inden for 1-2 uger. Såfremt rudemærkaterne har siddet i længere tid, eller hvis de er brændt lidt ekstra hårdt fast ved solpåvirkning, kan det i nogle tilfælde være svært at få limhinden fjernet helt.

Vi anbefaler at påføre pletten en gang rensbenzin, og skrabe pletten med et barberblad. Derefter renses området igen med rensbenzin. Der kan også bruges acetone, men det er vigtigt, at der ikke kommer acetone på træet, da det vil gøre malingen mat.

Vedr. evt. mat overflade på glasset:

Hvis der er en mat hinde/overflade kan det skyldes, at ruderne har været udsat for kalkpåvirkninger. Det kan evt. forekomme efter påvirkning fra havevander eller glasset på anden måde, har været udsat for kalkpåvirkning. Dette fjernes bedst ved at hælde ufortyndet kalksyre på en klud, som vædes godt. Kalkhinden fjernes ved at pudse ruderne med kalksyren. Der skal umiddelbart herefter vaskes med sulfovand.

NB: Vi medleverer 1 dåse maling til småreparationer, en pensel, samt en Stanleykniv.

Varemodtagelse og opbevaring :

Aflæsning og håndtering af elementerne skal foretages på en hensigtsmæssig måde. Kittet i koblede vinduer er blødt ved levering, og der skal derfor udvises stor forsigtighed ved håndtering af elementerne og ved rengøring af glas i de næste 4-6 mdr. efter levering.

Ved modtagelsen kontrolleres elementerne for evt. skader og om det med leveringsaftalen leverede stemmer emmer overens. Evt. transport-skader skal påføres fragtbrevet, for at være reklameringsberigtiget. Såfremt der skulle være andre fejl eller mangler, skal der omgående reklameres til leverandøren eller direkte til Bøjsø. Hvis der er synlige fejl, må montering ikke påbegyndes før der er reklameret. Elementerne skal beskyttes mod nedbør og tilsudsning. Mærkater og korkbrikker på glas fjernes nemmest indenfor de første 1-2 uger.

Generelt om montering:

En korrekt montering har stor betydning for elementernes funktion og levetid. Derfor bør arbejdet udføres af fagfolk med erfaring i montering af vinduer og døre. Ved levering vil glasset normalt være monteret. Ved større elementer bliver glasset leveret løs med. Glasmonteringen skal foretages i henhold til GS glasmonteringsanvisning.

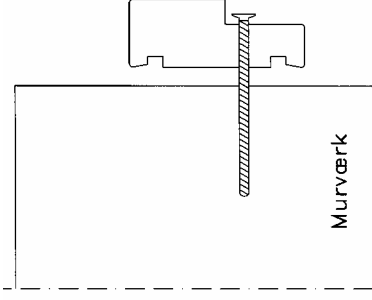
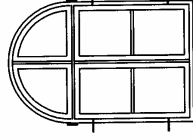
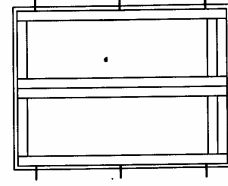
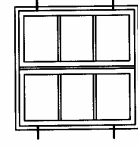
Fastgørelse:

Karmen placeres normalt i murhullet med ensartet fuge-bredde ved side og overkarm, fugebredde bør være ca. 12 mm. Hængselside skal sættes i lod i begge retninger og elementet fastholdes af kiler/afstandsværktøj, således at elementet er i lod og vatter. Når hængselsiden er fast- skruet, hænges vinduesramme/dørramme i karmen, som finjusteres indtil der er ensartet anlæg. Det skal kontrolleres, at omløbsluft mellem karm og ramme er ens. Derefter fastskrues den sidste lodrette karm.

Ved murværk kan der bruges selvskærende karmskruer 90-125 mm. Der børes igennem karmfals og ind i murværket. Dette sikrer fiksering mellem mur og karm, hvorfor oplødsningen kan fjernes. Hvis der bruges alm. plugs/karmdyvler, skal der være oplødsning ved hver skrue. Der anvendes 2-4 skrue i hver lodret karm, og der må aldrig være over 90 cm mellem hver skrue. Der skal monteres en blivende oplødsning under hver lodret sidekarm og under lodposten. Dørtrin skal ligeledes understøttes på midten. Ved vindueselementer bredere end 120 cm skal bundkarmen ligeledes understøttes og fastgøres. Elementer med buet overkarm, skal have en blivende oplødsning ved overgang fra lige til buet karm.

Montering af karmskrue såvidt muligt i karmfals

Ved døre skal der være en blivende oplødsning bag slutblik, primært for indbrudshæmning.

Vi giver her oplysninger om vores anvisning, som kan anvendes ved fugning. Først stoppes afstand mellem mur og karm med mineraluldsfilt eller tjæret stoppeværk som bagstopning. Der skal være udfyldt indefra og ud til 3-4 cm fra forkant karm, men der må ikke stoppes så hårdt, at karmen presses ud.

Elastisk fuger:

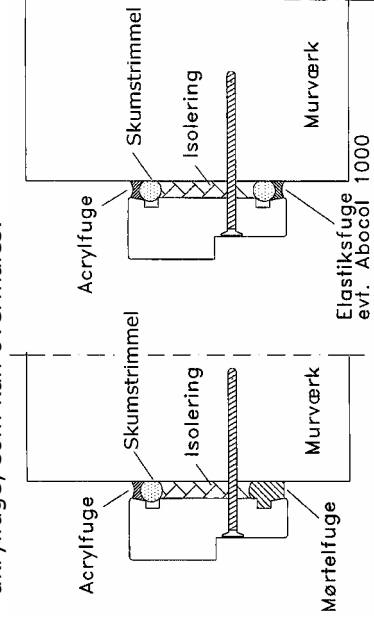
Hvis der skal fuges med elastisk fuger, lægges der, som bagstop, en skumstrimmel ind i mørtelfugenoten på karmen, derved styres fugemængden bedre.

Der ilægges en elastisk fuger min. 8-10 mm i dybde og ud til forkant karm. Fugemassen efterglittes med fugepind vædet i sæbevand.

Mørtelfugning:

Såfremt der ønskes en mere diffusionsåben fuger, kan der fuges med mørtel. Ved denne fugning må der ikke ilægges skumstrimmel, idet det er vigtigt, at mørtlen presses ind og udfylder hele mørtelnoten. Dette sikrer at fugen ikke falder ud. Mørtelfugen skal derfor være ca. 25-30 mm i dybden.

Mørtelfugen kan være en færdig jurakalk mørtel blandet med vand til passende konsistens. Det skal røres godt igennem før brug. Der kan blandes fehår i mørtelen, men det er ikke afgørende hvis ovenstående fugedybde overholdes. Den indv. fuger bør være mest diffusionsæt, og kan udføres med akrylfuger, som kan overmales.

Under bundkarmen skal mørtelfugen trækkes min. 10 mm tilbage, eller der skal anvendes en elastisk fuger.